

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ex Illvstrissimo Cardinali Bellarmino Epitome
Controuersiarum Omnium huius Aeui
Lvthero-Calvinisticarvm Sub diuersis Titulis bis
Quadripertitis digestarum**

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiae, 1624

XCIV. An iusta sit Quadragesimae Origo, Varietas, Ratioque institutae?

urn:nbn:de:hbz:466:1-11726

Ambrosii hymnus: *Carnis ierat superbiam potus cibique parcitas.*

Nec dicimus, ut affingit nobis Kēnitius, ieiunium per se absque relatione ad piū finem, esse ex opere operato cultum Dei meritorium & satisfactorium: Nam per se dicit abstinentiam, estque res media, non virtus: at respectu finis piū est virtus, & actus elicitus, Temperantiæ. *Dein*: opus operatum pendet ex instituto Dei; non ex merito cuiusquam, uti vis ieiunij ex deuotione dependet, ut Satisfaciat, Mereatur, & Impetret: teste S. Scriptura, in meo *Antichristop.* 4. q. 46.

2. Ita & S. Patres.

INSTAT Caluinus in Harm. Mat. 6. Non eadem est ieiunij, quæ orationis vis: cum hæc sit Dei cultus præceptus; at illud, res media; ideo datur merces orationi per se, ieiunio nõ per se, sed ratione orationis.

DICO. Omni operi bono debetur merces de congruo; ergo & ieiunio, quæ ex electione, seu institutione suscipitur cum fine salutari: testibus innumeris exemplis & Patribus.

INSTAT Kemn. 1. Patres rhetoricantur, exaggerationibus suis ad ieiunia homines inducturi; ut loquantur hortatoriè magis quam verè, teste Chrylostomo.

2. Analogicè tribuunt ieiunio, ut causæ remotæ, quod conuenit orationi, aut pœnitentiæ, quibus seruiunt ieiunia.

DICO AD I. Adeon' omnes rhetoricè, nullus verè loqueretur? S. Chry. *l. de compunct. cordis*, reprehendit tales rhetoricantes; at non S. Patres.

AD II. S. Patres distinctè omnia docent; iuuari orationem ieiunio, placari Deum, impetrari beneficia, satisfieri pro peccatis; ut analogiæ locus esse nullus queat.

DICO AD SVASIONEM I. istis Dominus declarat, placere sibi ieiunium, cui iuncta est iustitia vitæ; quantum displicet ieiunium iniquorum. Ergo *Nunquid hoc est ieiunium*, subaudit S. Hieron. *solum*.

AD II. Nil ad rem: nam scissio vestium non est ieiunium, sed contritionis signum.

AD III. S. Ambr. id sic exponit: Ieiunium sine eleemosyna *ad modicum utilis est*; at misericordia *ad omnia*. S. Chry. verò, cæteri que rectius ita: *Corporalis exercitatio*, sc. athletica corpori roborando: at exercitatio pietatis ad roborandū spiritum, *ad omnia utilis est*. Est igitur comparatio vtriusque gymnasii, nullaq; mentio de ieiunio. Quod quem admodum *ad modicum valere* diceret, cum id toties & tantoperè commendet?

AD IV. Phariseus non ideo iustificatus nõ est quod ieiunaret: sed quòd superbè se exaltaret. Et *Mat. 9.* ieiuniū nouis vestibus comparatur, non detritis.

AD V. *Col. 2.*, reprehenditur *ἑθελοθησικία*, id est cultus voluntarius sed irrationibilis, ideòque superstitiosus; qualis non est ieiuniū utpote *rationabile obsequium*. Agiturque ibi de immoderatè ieiunantibus; item contra fingentes, esse cibos aliquos ex se immundos.

QVÆSTIO XCIV.

*An iusta sit Origo, Varietas, & Ratiō
Instituta Quadragesimæ.*

LVTHERANI AC CALVINIANI contendūt:
Quadragesimam, post Apostolorum tempo-
ra, ex-

ra, ex superstitione, & peruersa imitatione Christi irrepsisse. Ita Kemn. p. 4. Exa. Magdeburgenses *Cent. 1. l. 2. c. 10.* Calvinus *Inst. 4. c. 12. §. 20.* ac ceteri omnes.

SVADENT isto, quod Kemn. ex S. Irenæo confingit

1. Tempore Apostolicorum varias fuisse observationes & leges.

2. Quadragesimam fuisse vulgarem Confectudinem, non mandatum.

3. Et hanc priuata fuisse autoritate inuestam ab simplicibus.

4. Deinde aliquid esse statutum de ieiunio, idque ex priuata deuotione.

5. Ob ea viros Apostolicos id non accurate obseruasse.

6. S. Aug. epist. 86. ait: *In nouo Test. video præceptum esse ieiunium. Quibus autem diebus non oporteat ieiunare, quibus oporteat, præcepto Domini vel Apostolorum non inuenio definitum.*

AVTOR. Quadragesimæ ieiunium est ab Apostolis institutum; ab Ecclesia traditum. 1. Sic Canon Apost. 68. 2. S. Hier. epist. ad Marcellam, S. Leo ferm. 6. de Quadrag. 3. Quia Aug. ep. 118. & l. 4. de bapt. c. 24. omnia ea ex Apost. Traditione descendere, quæ in vniuersa Ecclesia obseruantur, & in nullo Ecclesiæ Concilio instituta inueniuntur. AT tale esse Ieiunium testantur plura Conc. vt Laodicænum *can. 49.* Nycænum *can. 5. & c.* Dein nullus Patrum antiquissimorum non meminit Quadragesimæ, vt rei sacræ.

Quo impudentior vox Caluini *Inst. 4. c. 12. §. 20. iam inualuerat superstiosa Quadragesimæ obseruatio.*

AT est APOSTOLICA. Quin asserrunt quidam S. Patres, à Domino institutam, non verbo, sed exemplo; & inspiratione Dei: sic S. Ambr. Hier. Aug. Leo.

Dico AD Kemnitiana S. Irenæus

loquitur, non de Institutione ieiunij, sed de forma, sc. quamdiu sit cuique ieiunandum; vno die, an pluribus, an quadraginta horis. De varietate ieiunantium plus, minusuè diuersi diuersa; at Quadragesima vna fuit omnibus.

AD VI. S. Augustini: Hic loquitur de præcepto Christi in Scripturis expresso; non de Tradito: at ieiunium est in hoc non illo; vt iam liquet. Hactenus ex Communi sententia.

SENTENTIÆ particulares de origine Quadragesimæ sunt duæ; & improbabiles.

I. CASSIANI, *Collat. 21. c. 30.* per totum annum æquale fuisse ieiunium in primitiua Ecclesia: Dein negligi cceptum; demum Quadragesimam institutam communi consensu fuisse.

AT CONTRA. Vt vita cœlebs nō fuit communis Christianis cunctis initio; ita nec ieiunium. Quia *Act. 13.* dicuntur Paulus & Barnabas ordinati in opus Euangelij cum Ieiunio & Impositione manuum: atqui vt hæc temporaria paucorum, ita & ieiunium non fuit continuum, annuum, & omnium. Et 2. Cor. II. dicitur *in ieiuniis multis, non continuis.* Et S. Ioannes Euangelium scripturus solemne indixit ieiunium. 2. Nusquam extat commune id decretum, de quo Cassianus.

II. SENTENTIÆ referentium Quadragesimæ institutum ad Telesphorum Papam, apud Euseb. in *Chronico.*

AT CONTRA. Telesphorus mandauit Clero, vt VII. hebdomadas integras abstineret à carnibus; cum Laici non VII. integras abstinerent. *Dein, S. Ignatius, factus anno 71. Episcopus Antiochenus, & martyrizatus anno 109. institutam iam Quadragesimam comendat in ep. ad Philippenses: ante Telespho-*

Iesphorum Papam creatū anno 142. martyrio coronatum anno 154. testibus Baronio & Bzouio annis iisdem.

VARIETAS Ieiunij vt multa varias apud nationes fuit, ita nil idem officit constanti vnus Quadragesimæ traditioni: vide *Bell. l. 2. c. 15.*

RATIO Quadragesimæ CALVINO est vna κακοζηλία: Kemnitius, assignari rationes solitas ab Theologis recitasse, ait esse eas refutasse. Recitentur itaque.

AUTOR. Institutæ Quadragesimæ rationes feruntur VII. I. S. Leo serm. 4. de quadrag. *Vt in XL. diebus aliorum temporum culpas, & pia opera redimerent, & ieiunia casta decoquerent.*

2. S. Hieron. in Iona 3. Dominus XL. dies ieiunauit, vt hereditatem nobis ieiunij derelinquens ad esum Corporis sui, sub hoc numero animas nostras præpararet.

3. Tert. l. de ieu. Vt impleteretur illud Mat. 9. *Cum auferetur sponsus, TVNC ieiunabunt.*

4. S. Leo serm. 12. Quò dignius celebretur Passio & Resurrectio Christi; *Vt, in cuius Resurrectione sumus confuscati; in ipsius inueniamur Passione comortui.*

5. Ob Catechumenos, ait S. Ambr. *Vt XL. dierum circulo ieiunantes, (ceu Helias) spiritalem baptismatis pluuiam mereamur, & longam gentiliū siccitatem lauari in undatio salutari irroret.*

6. Cassianus Collat. 21. c. 27. vt quasi decimas de anno dependamus Deo.

7. S. Ignatius epist. ad Philip. *Ieiunandum Quadragesimā, quia Imitationem continet conuersationis Domini: Sic & S. Patres ceteri, Basil. Nazian. Hieron. Chry. Aug. Ambr. &c.*

Dominus tamen ieiunauit à Ia-

nuarij 6. vsque ad 14. Febr. Voluit autem Ecclesia post Dominum, quam cū Domino ieiunare. Et vt ieiunium iungeret Passionis Resurrectionisque celebrationi. *Item, in vere innouante se natura tentationes surgunt carnis acriores: Tempusque illud est omnium aptissimum ad ieiunandum.*

INSTAT Calvinus Iesam non ieiunasse ad Imitationem nostram: Quia 1. Oportuisset eum quotannis ieiunasse: 2. Non omni abstinuisse cibo: 3. Et Moyses XL. diebus ieiunauit, non tamen idcirco fuit institutum ieiunium, aut tractum ad imitationem.

DICO AD I. Sic Domino placuit, qui solum vna die tentatus fuit; nos quotannis sæpe tentamur, ideo & quotannis ieiunamus.

AD II. Imitamur Magistrum in abstinenti aliqua, non in omnimoda Dominum; id enim virtutis est; hoc miraculi: Ita *Greg. Nazian.*

AD III. Nusquam legitur Moyses datus in exemplum; at Christus, Ioan. 13. *Exemplum dedi vobis.* 1. Pet. 2. Eph. 5.

QVÆSTIO XCV.

Cur instituta sint ieiunia quedam breuiora, & stata?

LYTHERANVS Kemnitius *par. 4. Exam. pag. 578.* Ieiunij in feria quarta & sexta causam fingit; quod ijs diebus ad audiendum Dei verbum conueniebatur.

AUTOR. At tunc maximè Dominicis ieiunasse oportuisset, quibus vbique prædicabatur; & tamen ijs ieiunari vetabatur, teste *S. Aug. epist. 86. & 119.*

CAUSA igitur vera est de feria quarta, quòd eà Dominus sit præditus; sexta, quòd crucifixus. Ita *Clemens lib. 5.*